

ПРОБЛЕМИ ОСВІТЛЕННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Перебування дітей в навчальних закладах протягом тривалого часу вимагає створення для них належних санітарно-гігієнічних умов. Світловий клімат в навчальних приміщеннях є одним із важливих складових впливу на дитячий організм. Око дитини, перебуваючи в постійному напруженні від незадовільних умов освітлення робочої поверхні, може знизити свій темп розвитку, що викличе появу очних захворювань. Тому контроль рівня освітленості в робочих приміщеннях освітніх закладів є важливим заходом для забезпечення здорових умов навчання.

1. Енергоощадність та комфортність освітлення в навчальних закладах. Слід відмовитися від ламп розжарення і перейти до енергоощадних джерел світла: компактних люмінесцентних ламп, лінійних люмінесцентних ламп, напівпровідникових джерел світла. При цьому слід дотримуватися стандартів, які діють на сьогоднішній день в європейських країнах і до яких здійснює перехід Російська Федерація, а саме – високочастотне живлення з використанням електронних пускорегулювальних апаратів. Це дозволить звести до мінімуму пульсації світлового потоку, підвищити світлову віддачу, покращити комфортність освітлення. Пульсації світлового потоку, які виникають у світильнику з люмінесцентною лампою та електромагнітним ПРА з частотою 100 Гц, здійснюють негативний вплив на органи зору молодого організму учнів, що приводить до швидкої втомлюваності та розладу зорової системи. Спостерігається зростання кількості учнів з відхиленнями від нормального зору, починаючи з 13-15 років.

2. Освітлення комп'ютерних та ігрових залів. Ця проблема з'явилася з стрімким зростанням числа комп'ютерних та ігрових закладів, основними відвідувачами яких є підлітки шкільного віку. Як правило, ці заклади працюють при штучному освітленні, рівень якого в багатьох випадках не відповідає ДБН В.2.5-28-2206. Комерційне спрямування даних закладів поставило на другий план санітарно-гігієнічні умови. Цілодобове функціонування таких закладів вимагає особливого підходу до створення належних умов перебування у них підлітків. Пропоную в розробці проектів освітлення таких закладів використовувати сучасні енергоощадні джерела світла з мінімальною пульсацією світлового потоку та високим коефіцієнтом кольоропередачі.

3. Освітлення шкіл та дошкільних закладів. У ряді випадків освітлення навчальних класів, лабораторій та інших приміщень не відповідає діючим ДБН. Пропоную провести моніторинг приміщень навчальних закладів різного рівня та місця їх розташування. Особливу увагу слід звернути на навчальні заклади сіл та районних центрів, де ще використовуються застарілі низькоефективні світлові прилади з недосконалим світловим розподілом. Результати обстежень послужать відображенням реальної картини освітлення навчальних закладів та стануть основою приведення його до нормованого рівня, що знизить рівень ризику впливу на органи зору наших дітей.

Вирішення поставлених задач на даному етапі ускладнюється відсутністю єдиного стандарту із методики та засобів вимірювання параметрів світлового поля в приміщеннях закладів освіти. На теперішній час фахівці ТДТУ спільно з Харківським інститутом метрології активно працюють над розробкою даного стандарту та його відповідності вимогам МКО.